

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 6 december 2011

Mål nr

B 2521-11

KLAGANDE

1. AM

Ombud och offentlig försvarare: Advokat RS

2. HS

Ombud och offentlig försvarare: Advokat JK

3. JEP

Ombud och offentlig försvarare: Advokat CW

4. PZ

Ombud och offentlig försvarare: Advokat PB

5. DL

Ombud och offentlig försvarare: Advokat PL

6. LK

Ombud och offentlig försvarare: Advokat TW

7. HK

Ombud och offentlig försvarare: Advokat SDB

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Grovt narkotikabrott m.m.

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts dom 2011-05-11 i mål B 152-11

DOMSLUT

Högsta domstolen ändrar hovrättens domslut beträffande AM, JEP, PZ, DL och HK på det sättet att påföljden bestäms

för AM till fängelse sju år,

för JEP till fängelse fyra år,

för PZ till fängelse tre år,

för DL till fängelse två år och

för HK till fängelse ett år.

Beträffande HS ändrar Högsta domstolen hovrättens domslut på det sättet att dels gärningen enligt åtalspunkten 13 första stycket bedöms som narkotikabrott enligt 1 § första stycket 6 och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64), dels påföljden bestäms till fängelse fyra år.

Beträffande LK ändrar Högsta domstolen hovrättens domslut på det sättet att dels gärningen enligt åtalspunkten 1 femte stycket bedöms som narkotikabrott enligt 1 § första stycket 4 narkotikastrafflagen (1968:64) och gärningen enligt åtalspunkten 11 som narkotikabrott enligt 1 § första stycket 6 och 2 § narkotikastrafflagen, dels påföljden bestäms till fängelse ett år.

För försvaret av AM i Högsta domstolen tillerkänns RS ersättning av allmänna medel med 24 967 kr. Denna kostnad ska stanna på staten. Av beloppet avser 16 324 kr arbete, 3 210 kr tidsspillan, 440 kr utlägg och 4 993 kr mervärdesskatt.

För försvaret av HS i Högsta domstolen tillerkänns JK ersättning av allmänna medel med 30 487 kr. Denna kostnad ska stanna på staten. Av beloppet avser 23 320 kr arbete, 1 070 kr tidsspillan och 6 097 kr mervärdesskatt.

För försvaret av JEP i Högsta domstolen tillerkänns CW ersättning av allmänna medel med 47 855 kr. Denna kostnad ska stanna på staten. Av beloppet avser 36 145 kr arbete, 2 140 kr tidsspillan och 9 570 kr mervärdesskatt.

För försvaret av PZ i Högsta domstolen tillerkänns PB ersättning av allmänna medel med 29 130 kr. Denna kostnad ska stanna på staten. Av beloppet avser 22 154 kr arbete, 1 070 kr tidsspillan, 80 kr utlägg och 5 826 kr mervärdesskatt.

För försvaret av DL i Högsta domstolen tillerkänns PL ersättning av allmänna medel med 21 862 kr. Denna kostnad ska stanna på staten. Av beloppet avser 17 490 kr arbete och 4 372 kr mervärdesskatt.

För försvaret av LK i Högsta domstolen tillerkänns TW ersättning av allmänna medel med 28 623 kr. Denna kostnad ska stanna på staten. Av beloppet avser 19 239 kr arbete, 3 210 kr tidsspillan, 450 kr utlägg och 5 724 kr mervärdesskatt.

För försvaret av HK i Högsta domstolen tillerkänns SDB ersättning av allmänna medel med 24 817 kr. Denna kostnad ska stanna på staten. Av beloppet avser 18 656 kr arbete, 1 070 kr tidsspillan, 128 kr utlägg och 4 963 kr mervärdesskatt.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

AM, HS, JEP, PZ och LK har var för sig yrkat att fängelsestraffet sätts ned.

DL har yrkat att brottet bedöms som narkotikabrott av normalgraden och att fängelsestraffet sätts ned.

HK har yrkat att han frikänns från ansvar och i andra hand att brottet bedöms som medhjälp till narkotikabrott av normalgraden och att fängelsestraffet sätts ned. Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd endast såvitt avser frågan om påföljd.

Riksåklagaren har medgett att fängelsestraffen sätts ned.

DOMSKÄL

Bakgrund

1. Högsta domstolen har tagit del av ljud- och bildfilerna från förhören i tingsrätten med de tilltalade och av ljudfilerna från tilläggsförhören i hovrätten med LK och DL. Av domstolarnas domar och av förhören framgår sammanfattningsvis och översiktligt följande.
2. AM har under en längre tid importerat och över egna hemsidor på internet sålt olika preparat. Under den i målet aktuella tiden, januari–mars 2010, omfattade verksamheten bl.a. mefedron och MDPV, som marknadsfördes på hans egna hemsidor på internet, rc-traders.com och mephedrone.cc. Mefedron narkotikaklassades den 25 maj 2009 och MDPV den 1 februari 2010. AM beställde själv preparaten från Kina, varefter de levererades via olika mellanstationer i Europa. Den praktiska hanteringen i övrigt uppdrog han åt andra att sköta. Vissa skötte hemsidorna, vilket innebar att ta emot beställningar, besvara e-post och kontrollera att betalning inflöt för beställda partier. Samma eller andra personer hade till uppgift att hyra postboxar, att hämta ut inköpta (importerade) partier från posten och förvara dem, att förpacka narkotikan i påsar om ett, fem eller tio gram och posta dem till beställarna. För detta fick de ersättning, någon i form av andel i vinsten och andra per månad eller per parti. Han överlät även åt andra att öppna bankkonton till vilka pengar från försäljningen flöt in och att ta ut och lämna över kontanta pengar till honom. För detta fick de ersättning med fem eller tio procent av det uttagna beloppet.

3. De medtilltalade deltog, såvitt är aktuellt i målet, i verksamheten på i huvudsak följande sätt. HS skötte hemsidan rc-traders.com. Det uppdraget tog JEP över sedan samarbetet mellan honom och AM brutits. JEP skötte även hemsidan mephedrone.cc. HS bjöd ut, överlät och förvarade MDPV. JEP bjöd ut och överlät mefedron och MDPV. PZ förvarade mefedron och MDPV medan DL och LK förvarade mefedron. HK och JEP förmedlade en kontakt om förvaring mellan AM och DL.

Frågan i Högsta domstolen

4. De tilltalade är för sin delaktighet i den ifrågavarande narkotikahandeln dömda på det sätt som närmare ska redogöras för i det följande. Vissa av de tilltalade är också, som även det ska framgå av det följande, dömda för andra brott.

5. Den centrala frågan i målet är hur straffvärdet av de tilltalades olika delaktighet i narkotikahandeln ska bedömas. Högsta domstolen utgår från att mefedron och MDPV inte skiljer sig från amfetamin på något för straffvärdebedömningen avgörande sätt i fråga om generell farlighet (se NJA 2011 s. 357, p. 33, och Högsta domstolens domar den 21 oktober 2011 i mål B 2613-11, p. 10–12 och i mål B 2944-11, p. 10–12).

Lagreglering

6. Enligt 1 § första stycket narkotikastrafflagen (1968:64) döms för narkotikabrott den som olovligen bl.a. överlåter narkotika, förvärvar narkotika i överlåtelsesyfte, förvarar narkotika eller bjuder ut narkotika till försäljning, om gärningen sker uppsåtligen, till fängelse i högst tre år. Om

brottet är grovt döms enligt 3 § narkotikastrafflagen för grovt narkotikabrott till fängelse i lägst två och högst tio år. Vid flerfaldig grov narkotikabrottslighet kan straffet bestämmas till fängelse i högst 14 år (26 kap. 2 § andra stycket 3 brottsbalken).

7. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska enligt 3 § andra stycket narkotikastrafflagen särskilt beaktas om det har utgjort ett led i en verksamhet som har bedrivits i större omfattning eller yrkesmässigt, avsett särskilt stor mängd narkotika eller annars varit av särskilt farlig eller hänsynslös art. Det anges vidare att bedömningen ska grundas på en sammanvägning av omständigheterna i det särskilda fallet.

8. Enligt 29 kap. 1 § första stycket brottsbalken ska straffet med beaktande av intresset av en enhetlig rättstillämpning bestämmas inom ramen för den tillämpliga straffskalan efter brottets eller den samlade brottslighetens straffvärde. Enligt andra stycket första meningen ska vid bedömningen av straffvärdet beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen inneburit, vad den tilltalade insett eller borde ha insett om detta samt de avsikter eller motiv han eller hon haft.

Rubricering och straffvärde – allmänt

9. Rubriceringen grovt narkotikabrott och därmed den strängare straffskalan är förbehållen främst de allvarligaste gärningarna, såsom organiserad narkotikahandel med inriktning på att i vinningssyfte sprida missbruk och utnyttja missbrukarnas beroende (se NJA 2011 s. 357, p. 15).

10. Av betydelse vid rubriceringen och straffvärdebedömningen är inte bara arten och mängden narkotika. I en sådan organiserad narkotikahandel som här är aktuell ska särskilt beaktas faktorer som hur omfattande och välorganiserad verksamheten har varit, hur narkotikan har marknadsförts och distribuerats samt hur länge verksamheten har fortgått. Särskild tyngd bör läggas vid moment som måste betraktas som uttryck för hänsynslöshet i någon mening. Ett sådant moment är om narkotikan har gjorts lättåtkomlig för unga missbrukare.

11. Straffvärdet för var och en av de som tagit del i verksamheten ska grundas på en sammanvägning av omständigheterna i det enskilda fallet. Av betydelse är främst graden av delaktighet i narkotikahandlingen och den ställning som den tilltalade har intagit i organisationen liksom hur omfattande och varaktig delaktigheten har varit. Att beakta är vidare den insikt som den tilltalade har haft rörande narkotikahandelns organisation, storlek och inriktning samt hans eller hennes eget syfte med handlingen. Även fördelningen av brottslighetens ekonomiska utbyte ska tillmätas betydelse. (Se NJA 2004 s. 354.)

Den aktuella narkotikahandeln

12. Fråga är om en i företagsliknande former och i vinningssyfte bedriven narkotikahandel, där mefedron och MDPV köptes från utlandet och bjöds ut till försäljning via internet (se p. 2 och 3 ovan). Narkotikan marknadsfördes inte bara genom hemsidorna; i samband med att hemsidan mephedrone.cc lanserades, skickade AM meddelande om den nya hemsidan till 2 000 personer som var kunder på hemsidan rc-traders.com.

13. Narkotikahandeln pågick, såvitt är relevant för bedömningen i målet, under tiden januari–mars månad 2010 och upphörde i och med att husrannsakan genomfördes hos HS, PZ och DL i månadsskiftet mars–april. Hanteringen omfattade omkring 1,5 kg mefedron och 1,3 kg MDPV. Verksamheten gav mycket höga vinster.

14. Genom att utbudandet och försäljningen skedde via internet gjordes narkotikan tillgänglig för och kunde spridas till en stor krets av okända köpare. Brottsligheten har därmed varit ägnad att leda till en omfattande spridning av narkotika, framför allt till ungdomar.

15. Verksamheten har bedrivits av endast ett fåtal personer, och åtalen gäller en förhållandevis kort tid. Fastän det är fråga om en mycket allvarlig brottslighet utgör den inte en organiserad narkotikahandel av det grövsta slaget (jfr NJA 2011 s. 357, p. 36).

Rubricering och straffvärde – AM

16. AM har enligt hovrättens dom gjort sig skyldig till grovt narkotikabrott bestående i att han

- tillsammans med HS bjudit ut MDPV till försäljning via hemsidan rc-traders.com,
- gett HS i uppdrag att mot ekonomisk ersättning förvara sammanlagt 107 g MDPV,
- tillsammans med HS överlåtit sammanlagt 107 g MDPV via hemsidan rc-traders.com,
- gett HS i uppdrag att mot ekonomisk ersättning förvara 416,98 g MDPV,
- tillsammans med JEP bjudit ut mefedron och MDPV till försäljning via hemsidan mephedrone.cc,

- tillsammans med JEP överlåtitt cirka 49 g mefedron och cirka 17 g MDPV,
- i överlåtelsesyfte förvärvat 808,74 g MDPV och 996,4 g mefedron och uppdragit åt PZ att förvara partierna och
- i överlåtelsesyfte förvärvat 448,4 g mefedron och uppdragit åt DL att mot ekonomisk ersättning förvara partiet.

17. AM har enligt hovrättens dom också gjort sig skyldig till *dels* brott mot lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor (förvärv i överlåtelsesyfte av 46,21 g som han därefter uppdragit åt HS att förvara), *dels* grov smuggling av två partier hälsofarliga varor om 996 respektive 497 g, *dels* ringa vapenbrott.

18. AM har varit huvudman för narkotikahandeln och organiserat verksamheten. Verksamheten har varit ägnad att leda till en omfattande spridning av narkotika (se p. 12 och 14 ovan). Hans enda avsikt var att tjäna pengar. Han har i uppenbart syfte att minska riskerna för sig själv begränsat sin egen praktiska delaktighet till inköp. I stället har han engagerat andra och överlåtitt åt dem att fysiskt hantera narkotikan genom att uppdra åt dem att hämta, förvara och distribuera den till köparna. Han har bestämt vinstfördelningen och själv tagit största vinsten.

19. De olika delarna av den organiserade brottsligheten har ett sådant nära samband med varandra att brottsligheten i dess helhet ska rubriceras som grovt narkotikabrott. Straffvärdet för brottsligheten motsvarar fängelse i sju år. (Jfr NJA 2011 s. 357, p. 34–36 och särskilt p. 36, där straffvärdet, med hänsyn till omständigheterna i det målet, ansågs motsvara fängelse i fyra år.) Den övriga brottsligheten påverkar inte det samlade straffvärdet.

Rubricering och straffvärde – HS

20. HS har enligt hovrättens dom gjort sig skyldig till grovt narkotikabrott bestående i att han

- tillsammans med AM bjudit ut MDPV till försäljning via hemsidan rc-traders.com,
- mot ekonomisk ersättning förvarat och därefter tillsammans med AM överlåtit sammanlagt 107 g MDPV och
- mot ekonomisk ersättning förvarat 416,98 g MDPV.

21. HS har enligt hovrättens dom dessutom gjort sig skyldig till brott mot lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor (förvaring av 46,21 g), narkotikabrott (innehav av 0,73 g pulver innehållande bl.a. MDPV), två fall av ringa narkotikabrott (innehav och bruk) samt brott mot knivlagen.

22. Av utredningen framgår att HS skötte hemsidan rc-traders.com åt AM. Hans uppdrag var att mot ersättning hämta, förvara, paketera och skicka preparaten till kunder som hade gjort beställningar via hemsidan. Under tiden 2–15 februari 2010 postade han sammanlagt 107 g MDPV till olika kunder. Han missbrukade narkotika vid den aktuella tiden och missbruket eskalerade när han fick fri tillgång till MDPV. Missbruket ledde till att han inte kunde sköta utskicken som han skulle och att han lämnade verksamheten.

23. HS hade full insikt om vad det var för verksamhet AM bedrev. Hans delaktighet, som innefattade att han bjöd ut och sålde MDPV via internet, var väsentlig och förhållandevis självständig även om han var under-

ordnad AM. Brottsligheten skedde i vinningssyfte och med del i vinsten. Den var ägnad att leda till en omfattande spridning av narkotika (se p. 14 ovan). Det förhållandet att HS själv missbrukade narkotika har inte något sådant samband med hans brottslighet att det påverkar straffvärdet.

24. Även för HS har de olika delarna av den organiserade brottsligheten ett sådant nära samband med varandra att brottsligheten i dess helhet ska rubriceras som grovt narkotikabrott. Brottet enligt åtalpunkten 13 första stycket (innehav av 0,73 g pulver innehållande bl.a. MDPV) ska rubriceras som ringa narkotikabrott och inte som narkotikabrott av normalgraden. Straffvärdet av HSs delaktighet i den organiserade narkotikahandeln motsvarar fängelse i fyra år. Den övriga brottsligheten påverkar inte straffvärdet.

Rubricering och straffvärde – JEP

25. JEP har enligt hovrättens dom gjort sig skyldig till

- grovt narkotikabrott bestående i att hon tillsammans med AM bjudit ut mefedron och MDPV till försäljning via hemsidan mephedrone.cc och överlätit sammanlagt cirka 49 g mefedron och cirka 17 g MDPV och
- medhjälp till grovt narkotikabrott bestående i att hon tillsammans med HK på uppdrag av AM förmedlat kontakt mellan denne och DL om förvaring av 448,4 g mefedron.

26. JEP har dessutom gjort sig skyldig till brott mot lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor (innehav eller förvaring av 34,42 g).

27. JEP har förnekat att det var hon som skötte verksamheten på hemsidan mephedrone.cc men har vidgått att hon hjälpte till med vissa kontakter

med anknytning till verksamheten på den hemsidan. I övrigt har hon hävdad att hon, tillsammans med HK, sålt lagliga preparat via hemsidan rc-traders.com, en verksamhet de övertagit sedan samarbetet mellan AM och HS hade brutits. Avtalet med AM var att de skulle dela lika på vinsten från rc-traders.com och att AM alltså skulle ha 50 procent av den.

28. Domstolarna har funnit att JEP var engagerad i verksamheten på hemsidan mephedrone.cc, dvs. i utbudandet och överlåtelserna av mefedron och MDPV via den hemsidan, i enlighet med åtalet. Hovrätten har funnit att JEP vid sidan av AM hade en central roll vid nätförsäljningen. Brottsligheten var ägnad att leda till en omfattande spridning av narkotika (se p. 14). Högsta domstolen lägger vidare till grund för sin bedömning att JEP hade kunskap om AMs narkotikaverksamhet och att hennes delaktighet i denna syftade till egen inte obetydlig vinning.

29. Även för JEP har de olika delarna av den organiserade brottsligheten ett sådant nära samband med varandra att brottsligheten ska rubriceras som grovt narkotikabrott. Hennes roll i den organiserade brottsligheten har varit betydande. Straffvärdet motsvarar därför fängelse i fyra år, trots att hennes fysiska befattning med narkotikan omfattat avsevärt mindre mängder än vad som gäller för HS.

Rubricering och straffvärde – PZ

30. PZ har enligt hovrättens dom gjort sig skyldig till grovt narkotikabrott bestående i att hon på uppdrag av AM mot ekonomisk ersättning förvarat ett parti mefedron om 996,4 g och ett parti MDPV om 808,74 g.

31. PZ har uppgett att hon visste om vad det var för slags verksamhet AM bedrev. Hon tackade ja till att hjälpa AM när hon blev tillfrågad, eftersom hon var i stort behov av snabba pengar. Hennes delaktighet hade således sin grund i egen vinning. Med hänsyn till detta och till de stora mängderna narkotika ska den brottslighet som PZ har dömts för rubriceras som grovt narkotikabrott. När det gäller brottslighetens straffvärde ska vidare beaktas följande.

32. I den av AM organiserade narkotikahandeln hade PZ en underordnad roll. Det återspeglas bl.a. i att den ersättning som hon fick var mycket begränsad i förhållande till de stora vinster som narkotikahandeln totalt sett gav. Den delaktighet i narkotikahandeln som hon har dömts för avser att hon vid två tillfällen tog emot och förvarade narkotika. Hon visste att de mängder narkotika som hon skulle förvara var avsedda för den narkotikahandel som AM bedrev och att det därför var fråga om stora partier. Men att det rörde sig om så mycket narkotika som sammanlagt ca 1,8 kg har sett från hennes synpunkt rimligen berott på tillfälligheter. Det förhållandet att hon höll ett narkotikalager avsett för internethandel bör i straffvärdehänseende tillmätas större betydelse (se p. 14 ovan) än att det rörde sig om stora mängder narkotika. Straffvärdet av PZs brottslighet är fängelse i tre år.

Rubricering och straffvärde – DL

33. DL har enligt hovrättens dom gjort sig skyldig till grovt narkotikabrott bestående i att han mot ekonomisk ersättning tillsammans med LK förvarat 448,4 g mefedron. Han har även gjort sig skyldig till ringa narkotikabrott (innehav av 4,35 g cannabisharts och 4,25 g amfetamin).

34. DL har berättat att han tog emot ett parti pulver som sades vara det då lagliga pulvret felfedron för förvaring i sin lägenhet och att han för detta skulle få 5 000 kr. Någon tid efter det att han fått narkotikapartiet åkte han utomlands på en fem veckors semester. Han lät LK bo i lägenheten under sin bortovaro.

35. Domstolarna har funnit det styrkt att pulvret utgjordes av mefedron och att DL insåg att så var fallet. Förvaringen skedde i vinningssyfte. Utredningen ger inget stöd för att DL visste att förvaringen utgjorde ett led i just den av AM organiserade narkotikahandeln, men det framgår av hans egna uppgifter att han visste att narkotikan var avsedd att säljas via internet och att förvaringen alltså utgjorde ett led i en internetbaserad handel med narkotika. Med hänsyn till främst det förhållandet men också till arten och mängden narkotika ska förvaringen rubriceras som grovt narkotikabrott. När det gäller brottslighetens straffvärde ska vidare beaktas följande.

36. I den ifrågavarande narkotikahandeln hade DL liksom PZ en underordnad roll. Det återspeglas bl.a. i att den ersättning som han fick var mycket begränsad i förhållande till de stora vinster som narkotikahandeln totalt sett gav. På samma sätt som när det gäller PZ bör större betydelse tillmätas det förhållandet att narkotikan var avsedd för handel över internet än den faktiskt förvarade mängden. Det förhållandet att DL har dömts för att vid ett tillfälle ha tagit emot och förvarat narkotika, medan det för PZs del rörde sig om två tillfällen, motiverar ett lägre straffvärde. Detta motsvarar fängelse i två år. Det ringa narkotikabrottet har inte tillmätts någon betydelse för det samlade straffvärdet.

Rubricering och straffvärde – LK

37. LK har enligt hovrättens dom gjort sig skyldig till grovt narkotikabrott bestående i att han tillsammans med DL förvarat 448,4 g mefedron. Han har dessutom enligt domen gjort sig skyldig till narkotikabrott (innehav av bl.a. 3,52 g mefedron).

38. LK har berättat att han flyttade in i DLs lägenhet dagen innan denne åkte på semester. DL upplyste honom om att det i en låda ovanpå garderoben fanns en påse, som han skulle slänga om det kom några ”skumma typer” till lägenheten. Han kastade ut påsen genom fönstret när, som det visade sig, polisen ringde på dörren. Han hade inte tittat i påsen dessförinnan.

39. Hovrätten har funnit att LK har förvarat ett större parti mefedron i enlighet med vad åklagaren har påstått. LK har inte bara passivt accepterat förvaringen utan även åtagit sig att göra sig av med narkotikan om det skulle behövas. Av domstolarnas domar och förhören framgår inte att LK kände till AM och dennes narkotikahandel och inte heller att LK fick eller betingade sig någon ersättning för förvaringen. Han har heller inte haft anledning att räkna med att narkotikan var avsedd att säljas via internet. Förvaringen ska därför rubriceras som narkotikabrott av normalgraden. Straffvärdet motsvarar fängelse i ett år. Innehavet av bl.a. 3,52 g mefedron (åtalspunkt 11), som ska rubriceras som ringa narkotikabrott och inte som narkotikabrott av normalgraden, har inte tillmätts någon betydelse för det samlade straffvärdet.

Rubricering och straffvärde – HK

40. HK har enligt hovrättens dom gjort sig skyldig till medhjälp till grovt narkotikabrott bestående i att han tillsammans med JEP på uppdrag av AM förmedlat kontakt mellan AM och DL om förvaring av 448,4 g mefedron.

41. HK har berättat att JEP arbetade för AM med hemsidan rc-traders.com, på vilken olika lagliga preparat såldes. Hon frågade honom vid ett tillfälle om han kände någon som kunde förvara det då lagliga preparatet flefedron åt AM. Han frågade DL, som han kände genom sitt arbete, och denne åtog sig att förvara pulvret mot att han skulle få 10 000 kr i ersättning.

42. Hovrätten har funnit det styrkt att HK visste att förvaringen gällde mefedron. Han medverkade genom sin förmedling till AMs narkotikahandel. Av utredningen framgår att han var väl medveten om vad det var för slags verksamhet AM bedrev och att det ingick i affärsidén att använda olika förvaringsplatser som inte kunde kopplas till denne. Mot den bakgrunden saknar det betydelse för rubriceringen att hans delaktighet i verksamheten var begränsad. Brottet ska därför, som hovrätten funnit, rubriceras som medhjälp till grovt narkotikabrott. Han får emellertid anses ha medverkat till brottet i mindre mån, varför straffvärdet kan sättas under lägsta straffet för grovt narkotikabrott (23 kap. 5 § brottsbalken; jfr NJA 2004 s. 354). Straffvärdet motsvarar fängelse i ett år.

Billighetsskäl?

43. Vad PZ åberopat som skäl för ett lindrigare straff, nämligen att hennes nu femårige son skulle fara ytterligare illa om hon tvingas avtjäna tid i

fängelse utöver den långa påfrestande häktningstiden, utgör inte skäl för ett lägre straff än brottslighetens straffvärde motiverar (jfr 29 kap. 5 § 8 brottsbalken).

Påföljder

44. Någon annan påföljd än fängelse kan med hänsyn till brottens straffvärde och art inte komma i fråga för någon av de tilltalade. Något skäl att avvika från ett straff bestämt efter straffvärdet har inte framkommit beträffande någon av de tilltalade.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Severin Blomstrand, Ann-Christine Lindeblad, Lena Moore (referent) och Svante O. Johansson
Föredragande justitiesekreterare: Karin Brandqvist